

РЕЧНИК
НА
БЪЛГАРСКИЯ
ЕЗИК

Настоящото електронно издание е осъществено с финансовата подкрепа на Министерството на образованието и науката по Националната научна програма „Културноисторическо наследство, национална памет и обществено развитие“.

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ИНСТИТУТ ЗА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК
„ПРОФ. ЛЮБОМИР АНДРЕЙЧИН“

**РЕЧНИК
НА
БЪЛГАРСКИЯ
ЕЗИК**

ТОМ V

Ж – 3

ВТОРО ДОПЪЛНЕНО И ПРЕРАБОТЕНО ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ

СОФИЯ • 2022

ПЪРВО ИЗДАНИЕ
(1987)

Главен редактор
КРИСТАЛИНА ЧОЛАКОВА

Редакционна колегия
ВЕСА КЮВЛИЕВА-МИШАЙКОВА, КЕТИ НИЧЕВА, ЕМИЛИЯ ПЕРНИШКА, СИЙКА
СПАСОВА-МИХАЙЛОВА, СТОЯН СТОЯНОВ, КРИСТАЛИНА ЧОЛАКОВА

Съставители
ТОДОР БАЛКАНСКИ, ЮЛИЯ БАЛТОВА, МАЯ БОЖИЛОВА, ЗДРАВКА ГУНОВА,
ДАНИЕЛА ДЕЧЕВА, ВАЛЕНТИН ЗАНЕВ, МАЛИНА ИВАНОВА, ЛЮБИМА
ЙОРДАНОВА, СТЕФАНА КАЛДИЕВА-ЗАХАРИЕВА, ИВАН КАСАБОВ, ЛИЛИЯ
КРУМОВА, ВЕСА КЮВЛИЕВА-МИШАЙКОВА, ДРАГОМИР ЛАЛЧЕВ, САБИНА
ПАВЛОВА, ХРИСТИНА ПАНТЕЛЕЕВА, ЕМИЛИЯ ПЕРНИШКА, АЛБЕНА ПОПОВА

ВТОРО ДОПЪЛНЕНО И ПЕРЕРАБОТЕНО ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ
(2022)

Редактор
ЛИЛИЯ КРУМОВА-ЦВЕТКОВА

Авторски колектив
ЮЛИЯ БАЛТОВА, ДИАНА БЛАГОЕВА, МАЯ БОЖИЛОВА, ДАНИЕЛА ДЕЧЕВА,
ВАЛЕНТИН ЗАНЕВ, СТЕФАНА КАЛДИЕВА-ЗАХАРИЕВА, ИВАН КАСАБОВ,
ЛИЛИЯ КРУМОВА-ЦВЕТКОВА, ВЕСА КЮВЛИЕВА-МИШАЙКОВА,
СВЕТЛОМИРА МАНОВА, САБИНА ПАВЛОВА, ХРИСТИНА ПАНТЕЛЕЕВА,
ЕМИЛИЯ ПЕРНИШКА, МАРИЯ ЧОРОЛЕЕВА

Справки, мнения и препоръки на адрес:
Институт за български език „Проф. Любомир Андрейчин“,
Секция за българска лексикология и лексикография
1113 София, бул. „Шипченски проход“ № 52, бл. 17
e-mail: rbe@abv.bg
fax: (+359-2) 872-23-02

© БАН, Институт за български език „Проф. Любомир Андрейчин“, 2022
ISBN 978-619-90884-3-2

Преработеното и допълнено издание на том V на „Речник на българския език“ е подготвено от колектива на Секцията за българска лексикология и лексикография към Института за български език „Проф. Л. Андрейчин“. Томът съдържа общо 9339 речникови статии на думите: от буква Ж (ж – жътвен) – 1115 речникови статии, от буква З (з – зяфет) – 8284 речникови статии.

В тома са намерили място утвърдени в българския език нови думи, словосъчетания и фразеологизми. Актуализирано и деидеологизирано е тълкуванието на редица лексикални единици от обществено-политическата лексика. Осъвременена е стилистичната характеристика на думите, а граматическата характеристика е приведена в съответствие с най-новите нормативни положения. Илюстративният материал е обогатен и осъвременен.

Автори на добавените речникови статии са проф. д.ф.н. Лилия Крумова-Цветкова и филолог специалист Светломира Манова.

Редактор на новото издание на т. V е проф. д.ф.н. Лилия Крумова-Цветкова.

Преработката на тома е извършена по материали на: проф. д-р Диана Благоева (ж – жена се; закадя – закръждавам), доц. д-р Христина Пантелеева (жепеец – жълтоперест), доц. д-р Мая Божилова (жълторозов – жътвен; заскачам – затикнуване), проф. д.ф.н. Веса Кювлиева-Мишайкова (з – за²), гл. ас. д-р Сабина Павлова (заагня се – забивам¹; завехна – заголемя; запушувам¹ – засияя), гл. ас. Валентин Занев (забивам² – заветрям; заголемявам – задутре; зигзаг – знак), доц. д-р Юлия Балтова (задух¹ – зайчи), проф. д.ф.н. Лилия Крумова-Цветкова (закръпка – замба), гл. ас. Даниела Дечева (замбак – занишам²; затилница – захиля се²; зуав – зяфет), проф. д.ф.н. Иван Касабов (заносвам¹ – запичам²), проф. д.ф.н. Стефана Калдиева-Захариева (запичане¹ – запушкам), чл.-кор. проф. д.ф.н. Емилия Пернишка (захирак – зивър), проф. д.ф.н. Мария Чоролеева (знаков – зрял).

Техническата обработка на тома е направена от филолог специалист Светломира Манова.

Авторите благодарят на сътрудниците от останалите секции на Института за български език за компетентните консултации по различни езикови въпроси, а също на колегите от други институти на БАН за ценните справки за значението на някои от включените в тома термини.

Работата по преработването и електронното издаване на тома е финансирана от Министерството на науката и образованието по Националната научна програма „Културно-историческо наследство, национална памет и обществено развитие“, за което изказваме благодарност.

София, септември 2022

От авторско-редакторския колектив